

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 158. — ŠTEV. 158.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 7, 1923. — SOBOTA, 7. JULIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

POINCARE BO ODGOVORIL ANGLEŽEM

London je sedaj mnenja, da bo Poincare odgovoril na angleška vprašanja. — Angleški pesimizem je neizpremenjen. — Baldwin zaveza takojšnjo akcijo. — Francija mora plačati Angliji več kot je predlagal Bonar Law. Ostri komentarji franc. listov.

London, Anglija, 6. julija. — Informacije, ki so dospele semkaj, kažejo, da se je Poincare odločil, da bo prišel v soboto ali ponedeljek pismen odgovor francoskega ministrskega predsednika Poincareja na vprašanja, ki jih je postavila angleška vlada. Ministrski predsednik Baldwin pa je izjavil, da ne more preložit ugotovila glede položaja na poznejši čas kot na pričetek prihodnjega tedna.

Dejstvo, da se je Poincare na videz uklonil angleški zahtevi, izgleda precej bodrilno, a v dobro informiranih krogih je ostal pesimizem tak kot je bil.

Domneva se, da bo francoski ministrski predsednik je navedel vzroke, ki mu ne omogočajo dati informacije, glede francoskih načrtov v Ruhr, kot je bilo to pogajeno že ustmeno. Soglasno s poročili iz francoskih krogov bo cel-

lo sam stavil par vprašanj, posebno koliko odškodnine hoče Anglija in kakšno je angleško stališče glede zavezniških dolgov.

Nazori ministrskega predsednika Baldwin glede zadnje točke so baje, da mora plačati Francija Angliji večji del svojega dolga kot pa je predlagal Bonar Law januarja meseca. Baldwin je mnenja, da je zasedenje Ruhra oslabilo plačilno zmoglost Nemčije. Vseled tega ne bo dobila Anglija od Nemčije toliko kot je pričakoval Bonar Law in Francija naj plača diferenco.

Precej ogorčenja je opaziti tukaj radi ostrih komentarjev francoskega časopisa, posebno ker se je angleškim uradnikom skoro popolnoma posrečilo pregovoriti svojo listo, da molče. Prepričali so celo objavljenje dejstva, da nočejo Francozi odgovoriti na glavna angleška vprašanja.

"ŽGANJE JE DOBRO ZA VČASIH"

Pred sodnika Flotwella v Brooklynu so prepeljali gostilničarja Victorja Serbija, pri katerem so našli steklenico žganja. Sodiščnik je obtožena oprostil rekoč: — Dobro žganje je velik dobrotnik.

Posobno v sedanjem času, ko so avoobčne Amerikancev tako zelo omejene.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Rockford, Ill. 6. julija. — Pet ljudi je bilo ubitih in več poškodovanih tekom železniške nesreče na Chicago, Milwaukee in St. Paul železnici. Došla poročila o nesreči so pičila.

DANSKA JE POSLALA SEM ZLATO.

London, Anglija, 6. julija. — V poročilu na Central News iz Koda se glasi, da je poslala Danska narodna banka veliko množico zlata v Združene države, v poskusu, da se stabilizira plačilni ovrednost danskega denarja v inozemstvu. Polagoma bodo vse svetovne zaloge svefa osredotočene v Ameriki.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo samseljno, hitro in po niskih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:
Rasplošila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. . .	\$11.90 . .	K 4,000
2000 Din. . .	\$23.60 . .	K 8,000
5000 Din. . .	\$58.50 . .	K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:
Rasplošila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	\$ 9.80
300 lir	\$14.40
500 lir	\$23.50
1000 lir	\$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za polizjave, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popusti.

Vrednost dinarjev in lir sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dostpe poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
52 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

ZAGONETEN UMOR MLADE GOVERNANTE

Policija išče šest čevljev visokega črnca, ki je baje z nožem umoril Dorothy Kauffman v Scarsdale, N. Y. — Truplo deklice je polno ran.

Policija je včeraj objavila, da so našli truplo Miss Dorothy Kauffman, stare dvaindvajset let, pokrito z ranami. Umorjena je bila s kuhinjskim nožem v samotnem domu Magruder Craigheada, inženirja, ob Underhill Road, Greenburg, v bližini Scarsdale, N. Y. Deklica je bila v hiši inženirja kot guvernanta, ker si je hotela prihraniti toliko denarja, da bi mogla obiskovati višje šole ter se izobraziti za učiteljico.

Morilec bodo najbrž ugotovili oditi prstov n a nožu in na paketu biskvitov, katerega je vrgel proč neki šest čevljev visok črnc, katerega so videli bežati iz bližine Craigheadovega doma v tork popoldne.

Miss Kauffman je bila vzgojena v neki meonitski naselbini v Pensylvaniji ter dobila nekaj izkušenj v poučevanju v majhnem mestu Westover, Md., kjer imajo oče majhno farmo. Vedno je sanjala o širnem svetu in le redko kedaj je hodila k družabnim prireditvam, čeprav so jo smatrali sosedje za lepo deklico.

Bančna knjizica je pokazala, da ima deponiranih le šest dolarjev. Večino denarja, katerega si je prihranila tekom svoje službe pri Craigheadovih, je izročila pomožni organizaciji za bližnji iztok, kateri je obljubila \$180.

Policija v Scarsdalu, Tarrytown in Greenburgu je v družbi okrajnih uradnikov ter državne policije posvetila vse svoje napore zasledovanju gibanj črnca, o katerem se znan, da se je oglašil v hiši Craigheada v tork. — Uslužbenec Sunnyside golf kluba so tudi povedali, da je prišel zamorec tjakaj ter vprašal za nekega moža, po imenu Tony. Jasno je bilo, da ni poznal okolice.

Truplo Miss Kauffman je našla njena prijateljica, šestnajst let stara Madeline Harmer, ki je spala v hiši z njo od nedelje naprej, k oje odšla družina inženirja v Madison, Conn., kjer namerava ostati za nedolgo čas. Miss Harmer se je vrnila v sredo zjutraj ter našla truplo svoje prijateljice na tleh v njeni sobi.

V domnevi, da je njena prijateljica omedlela, je pohitela Miss Harmer na svoj dom, da pokliče svoje starše. Šele ko so dvignili truplo Miss Kauffman s tal, da ga položijo na posteljo, so zapazili, da je bila umorjena.

Pet vbodljajev je bilo na hrbtu in več na levi strani. Globoke zareze na levi roki so kazale, da je prijel agovernanta za sedem inčev široko klinjo noža v poskusu, da se ubrani sunkom morileca. Tudi žila dovodnica na vratu je bila prerezana.

Obleka, rane in truplo, vse je kazalo, da se je obupno borila z napadalcem, a policija se je čudila, da je njena soba tako v redu. Le neka majhna preproga je bila obrnjena.

Znano je, da je kupil črnc škaf ljo biskvitov v neki prodajalni malo prej, kakor se je oglašil na Craigheadovem domu. Pozneje ga je videl Charles Baldwin, zaposlen na bližnjem posestvu, kako je jedel biskvite iz te škaflje. — Baldwin je tudi identificiral škaf ljo, katero so našli včeraj v bližini hiše, kot ono, katero je imel zamorec.

Mr. Craighead se je vrnil v četrtek zvečer iz Connecticuta, da po-

MARŠAL PILSUDSKI SE JE DVOBOJEVAL

Znani poljski maršal ter prejšnji predsednik se je dvobojeval z vojnim ministrom po sporu na banketu, kjer je bilo razpoloženje zelo živahno.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Maršal Pilsudski in vojni minister Szepticki sta izvajala večeraj zjutraj v nekem odločenem varšavskem predmestju dvoboja, ki bi napolnil z radostjo Mark Twaina.

Prejšnji predsednik Poljske in njegov nasprotnik sta prišla iz nevarnega boja nepoškodovana, če se ne oziramo na glavobol, ki se je moral kmalu nato pojaviti pri obeh.

Spopad je bil posledica nekega banketa, prirejenega na čast Pilsudskiju.

Poročila, ki so prišla semkaj, pravijo, da se je v poteku noči izpremenilo ozračje in da se je družabna veselost umaknila izvanredno odkritosrčnosti.

Pilsudski je govoril popolnoma od srca. Rekel je, da mu bo zgodovina pripisala mesto vodilne zvezde Poljske. Ozmerjal je svoje kritike, kojih večina predstavljala sedanjo vlado ter rekel, da so "Crooki". Nato pa je vzkliknil s silnim glasom:

— Žalivte, nagromadene nam, zahtevajo kri.

General Szepticki je sprejel izviv. Bil je glavni nasprotnik maršala ter je nasprotoval vsem ambicioznim vojaškim načrtom Pilsudskija za Poljsko.

Sekundanti so bili hitro izbrani med navzočimi častniki in v dveh avtomobilih se je cela družba odpeljala na neko polje, kjer je bila osamljenost zamejena. Vse prevzet od groze vsprico možnosti, da bosta dva najbolj odličnih mož Poljske uničila drug drugega, se je neki sekundant izpodtaknil ob skalo ter si zvil palec.

Od te točke naprej pa postajajo poročila iz Varšave precej meglena. Prav nič se ne omenja, kakšno orožje sta rabila dvobojevnika, a znano je, da sta ušla brez poškodb. Vrgla sta še drug na drugega grd pogled in se odpeljala domov.

Optimisti v Varšavi upajo, da bosta dvobojevnika boljše volje in bolj spravljiva, ko se bosta prespala. Pesimisti pa vidijo v nastopu Pilsudskijega globok političen pomen. Pravijo, da kaže dogodek, da se namerava vrniti na svoje prejšnje mesto ter zopet uveljaviti svoje ambicije glede vojaških zavojevanj. Njegovi prijatelji izjavljajo, da nima izid dvoboja nobenega stika z njegovim junaštvom na bojnem polju.

1800 MRTVIH V BOLGARIJI

London, Anglija, 6. julija. — V sporočilu iz Sofije se glasi, da traja guerila vojevanje na Bolgarskem še naprej. Izza pričetka revolucije je izgubilo življenje več kot 1800 ljudi.

DRZEN ČIN KOLESARJA.

Pariz, Francija, 5. julija. — Ljudske množice, zbrane na tratu pred Eiffelovim stolpom v Parizu so pred kratkim opazovale drznost nekega mladega človeka, ki se je peljal s svojim kolesom po 356 stopnjicah iz višine 180 čevljev. Prišel je navzdol brez vsake poškodbe ter rekel, da se piše Pierre Labrie.

Kolo je prav tako dobro prenealo preiskunjo kot kolesar.

maga oblastim pri določenju identičnosti morila.

UMORILA OČETA DEVETIH OTROK

Domnevala je, da je neporočen in da jo bo vzel. — Umorila ga je tekom sestanka. — Rekel ji je, da ima ženske vsepovsod.

Mrs. Lujiza Arnold, stara 44 let ter mati petih otrok, je priznala, da je tork zvečer umorila Vincenza Calevaca v poslopju otroškega sodišča na istočni 12 cesti. Ženska, k istanuje na istočni 12 cesti, je delala v tobačni tovarni ter zaslužila po deset dolarjev na teden.

Aretirana je bila v četrtek popoldne, in danes so jo predstavili sodišču pod obtožbo uboja. Oborožena s kuhinjskim nožem, katerega je imela skritega v papirnati vreči, je prizadela Calevaca tako težke poškodbe, da je izkrmavel. Včeraj zjutraj so našli njegovo truplo v tretjem nadstropju poslopja, v katerem se nahaja otroško sodišče.

Ženska je povedala policiji, da se Calevaca ni hotel poročiti z njo, čeprav je bila cela leta z njim v intimnih odnosjih. Na večer, ko je izvršila usodno dejanje, ji je povedal Calevaca, da je poročen. Mrs. Arnold trdi, da ni vedela, da ima ženo in devet otrok in da živi v Lodi, N. J.

Ko jo je policija aretirala, je bila zel orazburjena. Opisala je svoje dejanje v vseh podrobnostih ter pripovedovala, da je stopila preko njegovega telesa, da dobi v roke ročno torbico, katero je vrgla proč. Tudi je, povedala, kako se je sklonila ter poljubila moža na ustnice in čelo, ko je bil še pri zavesti.

Mrs. Arnold je Čehinja, ki je prišla v Ameriko v starosti štiriinajstih let. Sedem let pozneje se je poročila s Fred Arnoldom, ki je umrl pred dvanajstimi leti. — Njen najstarejši sin, ki je star devetnajst let, služi v mornarici. — Njeni dve hčerki sta že poročeni.

Morilka izgleda kot ženska, ki je bila trdo zaposlena vse svoje življenje. Njeni lasje so že deloma sivi in včeraj je bila zelo potrta. Obklečena je zelo čedno. Ko je prišla policija v tvornico American Exchange Cigar Co., jo je našla zaposlena z izdelovanjem smodk. Policisti so ji rekli, da ji hočejo postaviti nekaj vprašanj glede njegovega sina v mornarici. Brez ugovora je sledila uradnikom, a v patrolnem vozu je bil vzbujen njen sum in skušala se je iznebiti dveh pisem, katere ji je pisal Calevaca. Policisti pa so ji odvzeli pisma in ženska je priznala svoje dejanje.

Pred nekako sedmimi leti je bila zaposlena v nekem poslopju na 23. cesti kot pospravljalka in tam se je seznanila s Calevacom, ki je bil tam porter. Rekel ji je, da se bo poročil z njo. Prišel je tako pogosto v njeno stanovanje, da so ga smatrali sosedje za njenega moža.

Pred tremi leti pa je opustil svoje obiske in sosedje so dosti govorili in ugibali o tem. Pred enim tednom je povedala Calevaci, da hoče govoriti z njim glede teh govorice, in dogovorila sta se, da se bosta sestala v poslopju otroškega sodišča, kjer je bil on zaposlen. Nož je baje vzela s seboj, ker se je hotela ubraniti njegovih "pozornosti".

Ko sta bila skupaj, ga je vprašala:

— Ali si oženjen?

— Jaz imam povsod ženske, — je odgovoril. — Eno imam v Jamaici, drugo v New Jersey in na taljne drugod.

Ko jo je baje hotel "napasti", ga je parkrat sunila z nožem, da kar je zbežala.

TABERT JE BIL PRETEPEN DO SMRTI

Svak pravi, da mu je povedal zdravnik v taborišču, da je bil Tabert res bičan do smrti. — Onne išče nobene osvete. Razmere v Alabami. — Edinole Alabama je obdržala ta zadnji ostanek suženjstva. — Razprava o smrti treh kaznjencev.

Lake City, Fla., 6. julija. — J. zastopnikov v zakonodaji odpravljeno, prejšnji pomožni paznik Putnam Lumber Company ter svak dr. T. Capers Jonesa, prejšnjega taboriškega zdravnika iste kompanije, je pričal pri obravnavi proti Thomas Hightinghamu radi umora Martina Taberta v jetniškem taborišču, da mu je povedal dr. Jones, da je Higginbotham pretepel Taberta do smrti.

— Dr. Jones mi je rekel, — je pripovedoval, — da je bil poklanc nekemu kaznjencu, a prestopno, ker je bil kaznjeneec že pretepen do smrti.

Johnson je bil prva priča, katero je poklicala država.

Tekom križnega zaslišanja je Johnson priznal, da je bil odpuščen, ker je baje poveril kompanijski demar, in da ga je obtožil dr. Jones sam. Dostavil je, da ni kompanija kljub njegovim napotkom navedl asvoto, katero je baje poveril.

— Vi pričate seveda tukaj, da se osvetite nad dr. Jonesom, kaj ne — ga je vprašal zagovornik. — Ne, gospodine, — je odvrnila priča. — Jaz nimam osebo ni česar proti dr. Jonesu.

Obramba je zaključila danes svoj slučaj.

Birmingham, Ala., 6. julija. — Državni kampanjski komitej v Alabami za odpravljenje sistema najemanja kaznjencev, je priobčil seznam devetih kaznjencev, ki so umrli, ter navedel še druga zla v naporu, da izsili zakonodajno akcijo glede tega vprašanja.

Poročilo navaja dejstvo, da je Alabama zadnja država v Uniji, ki je obdržala ta preostanek barbarstva, in komitej pozivlja narod naj odpravi to pego z levega imena države ter zahteva od svojih

70,000 ljudi zaradi povodnji brez strehe.

TOLSTOJEVA HČERKA NOČE IZROČITI ROKOPISOV.

Moskva, Rusija, 5. julija. — Tolstojeva hči noče izročiti sovjetski vladi nepriobčevanih del svojega očeta.

Sovjetska vlada ji je zapretila, da jo bo deportirala v Sibirijo, če ne bo hotela izročiti teh rokopisov in če bi jih skušala poslati v inozemstvo tja tam objaviti.

ŠTAVKA PRISTANIŠKIH DELAVCEV V LONDONU.

London, Anglija, 6. julija. — Vrste neofitejelnih štrajkarjev v tunkajšnjem pristanišču so se pomnožile za 10,000 mož.

Italija svari Jugoslavijo.

"Neue Fr. Presse" poroča iz Rim: Italija je poslala Jugoslaviji oficizno noto, v kateri jo svari, da ne bi se vmešala v bolgarske zadeve in se vedla kot zaščitnica neutiljske pogodbe. To da je zadeva velisel. — Če je ta nota bila res izročena, znači jasen dokaz neprijateljskega razpoloženja Italije napram jugoslovanski državi.

— Šla sem domov ter jokala vso noč, kajti ljubila sem ga, — je izpovedala. — Pet let sem bila vdova, ko sem se seznanila z njim in nobenega drugega moškega nilem medtem ljubila.

Prava Mrs. Calevaca je bila zelo zmedena, ko je izvedela za zadevo. Rekla je, da je delal njen mož podnevi kot tesar, ponoči pa kot čuvaj. Sedem let je bil zaposlen v otroškem sodišču. Lastnik je hiše, v kateri stanuje njegova družina. Žena je rekla, da ni še nikdar čula imena Mrs. Arnold.

Od tritisoč kaznjencev Alabame jih je 1600 najboljše telesno usposobljenih danih v najem štirim premogarskim kompanijam ter eni kompaniji, ki proizvaja stavbinski les. Poročilo pravi nadalje, da je 90 odstotkov kaznjencev poškodovanih ali pohabljenih potem, ko so bili dani privatnim družbam v najem in da je 80-odstotkov jetike med kaznjenci posledica prenapornega dela v jetniških taboriščih.

John C. Arnold, odvetnik v Birminghamu ter član zakonodajnega komiteja, ki je leta 1919 preiskal sistem najemanja kaznjencev, je poslal listu Birmingham Post pismo, v katerem razpravlja o smrti treh kaznjencev. Arnold pravi, da je bil prisiljen pisati to pismo, ker je governer pred kratkim pomilostil nekega na smrt obsojenega. Arnold piše:

— Ko je bil governer zaposlen s tem hvalevrednim činom, je sedel ženski komitej v družbi pisca tega pisma v uradu wardena Aldricha jetnišnice. Čitali smo wardenov rekord:

— Willie Blankenship, bel, ubit v rovu, 1. 1923. Truplo poslano materi.

— Arthur Smith, usmrčen od elektrike v rovu, 2. febr. 1923.

— Charlie Hardie, zamorec, ubit od elektrike v rovu, 20. aprila 1923.

— Ti možje niso bili obsojeni od sodišča na smrt. Zapustili so konjice države in izročeni so bili priganjačem in valptom ob vrodu v rovu, nakar so jih gnali dve ali tri milje v globino zemlje.

Zbog silnega deževja je udarila Volga čez bregove ter zalila celo vrsto občin tatarske republike. Nad 70,000 ljudi je izgubilo vse svoje imetje, a 400 ljudi je našlo smrt v valovi razdivjane reke Volge.

Na rešitev živine še misliti ni bilo. Umrno je samo ob sebi, da je povodenj uničila ves pomladanji in poletni pridelek. Tudi več tvornice je porušeni. Škoda je ogromna, neprecenljiva.

Warden Sing Singa je izjavil, da je bilo lansko leto v tem času zaprtih v jetnišnici 1614 kaznjencev, dočim so sedaj samo 1103.

60,000 KOVINARJEV ŠTRAJKA V BERLINU.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Danes popoldne je zaštrajkalo 60 tisoč berlinskih kovinarjev. Dela jih približno še 180,000, kateri bodo pa tudi v kratkem sledili.

Dobro razpoloženje Anglije napram Bolgariji

se kaže v tem, da angleško časopisje unisono zahteva, da naj vlesile Bolgariji pripomogle do svobodnega izhoda na Egejsko morje.

Zadnje glasovanje v francoski

se smatra v Parizu kot velik uspeh Poincarejeve vlade. Do novih volitev se nima vlada zbornice ničesar več bati. Pač ja ji utegne delati sitnosti senat.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Maxwell Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En obo leto volja hit na Ameriko	Za New York za obo leto volja	\$7.50
In Canada	za pol leta	\$3.75
En pol leta	Za inozemstvo za obo leto	\$7.50
Za obo leto	za pol leta	\$3.75

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.
Doplati brez podpisa in osebnosti se ne prijemljejo. Denar naj se plačuje po
prijemu na Money Order, Pri sprejemu kraj, naročnikov, prosimo, da se nam
tudi priloži bivalniški naslov, da bismo najlažje našli.

"GLAS NARODA"

35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 5875

VOJNA

Človeška modrost se je izkazala predvsem v miroljubnih navedbah, kojih namen je bil zatreti vojno, vendeto ter uporabo sile med posameznimi državljani ene in iste države.

Vsi tozadevni napori pa so se ustavili pri tem. Vlada, ki skuša zadržati svoje državljane ali podanike ter preprečiti njih nepostavna dejanja, oborožuje iste svoje državljane in podanike z moralnim orožjem ter jih vodi v boj proti drugim državam.

Posilja jih, da širijo smrt in razdejanje ter osredotočujejo vse svoje moči v prizadevanju, da širijo bedo in smrt.

Vlade, ki so sicer tako miroljubne, organizirajo pravo znanost, sistem, kojega namen je uničevati človeška življenja.

Da dosežejo ta svoj cilj, so si vlade izmislile vsakovrstne izgovore, ki pa ne veljajo glede posameznikov, kadar izvrše postamezna in privatna zločinstva. Posrečilo se jim je pokazati vojno kot nekaj veličastnega, čeprav je to največji zločin, največja beda.

Ni je stvari, ki bi prizadela človeštvu večjo bedo kot jo prizadene vojna.

Vojna povzroča bede, ki jih prizadene človek človeku. Vsa ta beda pa je posledica pokvarjenega duha. Posledica je napačnih naukov, idej, ki so jih vabili ljudem v glavo, tekom mladostnih let, ko niso mogli otroci razmišljati o pravičnosti ali nepravčnosti tega ali onega dejanja.

Poleg tega pa pridejo še vpoštev peklenske strasti, katere vzbudi vojna v človeku, in ki so posledica neznanskih naporov, pomanjkanja in bede.

Nesete tisoče let je vojna uničevala človeški rod. Niso ga uničevale bolezni, niso ga uničevali potresi in druge naravne sile. Človeški rod je uničevala njegova lastna strast.

Kljub temu pa je resnica, da ljubi človek svojega bližnjega, da sočustvuje žnjim in da ga sili prirojeni nagon, da stroti svojemu bližnjemu jaboljše. Ta naravni nagon je glas božanstva, ki preupije vse, in ki bi moral preglašiti sedaj vso osvetoželjnost ter prekiniti neskončni tok človeške krvi.

Ali ima vojna kaj stika s častjo?

Kdo je deležen časti? Gotovo ne masa naroda, pač pa oni, ki so povzročili vojno ter so zmagali v nji.

Masa naroda mora ostati doma ali pa se boriti, unafati predčasno, dočim sede gospodje, ki so povzročili vojne, na mehkih stoli ter so deležni vseh časti, ki izvirajo iz vojne.

Kaj je poglavitni namen vojne?

Poglavitni namen vojne je uničiti človeška življenja, ohromiti telesa, predreti srca neznanih ljudi z bajonetom, posuti rodno grudo s človeškimi trupli ter potepati nedolžne žrtve.

Namen vojne je požgati in uničiti mesta, izpremeniti rodovitna polja v pušave, porušiti koče in hiše ter naložiti narodom brebena lakote ter pomnožiti nesčetokrat število vdov in sirot.

Ali so to častna dejanja?

Ali je to vredno človeštva? Človeškega napredka in takozvane človeške civilizacije?

Noben peklenski demon bi si ne mogel izmisliti kaj tako grozovitega in poniževalnega.

Recimo, da so res vzroki za vojne. Tudi najbolj tehtni vzrok pa mora navdajati človeka z grozo. Nihče ne more kovati slave iz takih grozovitih dejanj. Domnevali smo, da je častno zdraviti, reševati, olajšati bolečine ter tritati omahujoče iz žrela smrti. Proslavljali smo učenjake, ki so iznašli različna sredstva za olajšanje človeških trpljenj ter za oslajenje človeškega življenja.

Nikdar pa nismo proslavljali v veliki meri teh resničnih junakov kot proslavljamo zastopnike morije in opustošenja.

Jugoslavia irredenta.**Ponesrečen napad s peklenskim strojem.**

V Trzinu (Monfalcone) so te dni neznani zločinci poskušali izvršiti na tamkajšnjega slovenskega trgovca Alojzija Ferfoljo napad s peklenskim strojem, ki pa se je po čudnem naključju ponesrečil. Alojzij Ferfolja je prejel po pošti majhno košaro, kakršne služijo navadno za pošiljanje čestitk in drugega sadja. Pošiljatev je prišla s parnikom iz Trsta. Ker se je Ferfolji zdela košara sumljiva, jo ni takoj odprl, ampak jo shranil v klet. Njegovega brata Andreja pa je le premagala radovednost in se je odločil, da košaro odpre. Pri delu mu je pomagal tvisi italijanski stotnik Devetak, sedaj vinski trgovec v Trzinu. Ko sta dvignila pokrov, so se pokazale najprej čestitke, v sled česar sta mislila, da gre za navadno pošiljatev sadja. Kmalu pa sta opazila pod sadjem pripravo, v kateri

Proti politiki laške vlade.

ki hoče Istro gospodarsko popolnoma uničiti, je nastopil fašistovski poslanec Albanec. Resnica bode v očeh in zato bodo fašisti obračunali s tem poslancom.

Novice iz Slovenije.**Dva velika požara.**

Iz Ribnice poročajo: Dne 23. vel. travna je izbruhnil v Dolenjih Lazih pri Ribnici požar, ki bi kmalu vprostil celo vas. Požar so povzročili otroci. Ogenj je nastal v listnjaku nekega posestnika in je bilo poslopje hipoma popolnoma v plamenu. Vetr je zanesel ognjke na bližnja poslopja, ki so zažgali dva skednja, kozolec in dve hiši. V sled pomanjkanja vode je bilo treba skrbeti pred vsem za to, da se ogenj omeji in tako prepreči še večja nesreča, kar se je zduženim gasilecem po silnih naporih končno tudi posrečilo. Tako je bilo rešenih tudi veliko premoženj. Veliko težavo je povzročilo zlasti dejstvo, da so bili domači vodnjaki hipoma izpraznjeni. Šele ko je prišlo več gasilskih društev, je bilo na razpolago dovolj čevl ter se je voda napeljala iz oddaljene Bistrice, nakar je stopilo v funkcijo pet brizgalk in je bil požar končno popolnoma zaduščen. Škoda je ogromna, dočim so pogorele zavarovani le za malekoste svote. Vsa čast gasilnim društvom iz Ribnice, Jušja, Jurjevice, Zamoštea, Sodražice, Vinca in iz Velike Poljane za njih požrtvovalni nastop v korist občanov v Dolenjih Lazih.

Iz Celja poročajo z dne 26. vel. travna: Pretekla noč je bila za naše mesto zelo razburljiva. Okrog polnoči je nastal hipoma tak vihar s silno ploho, gromom in bliskom, da je povzročilo neurje precej strahu in škode. Komaj se je prebivalstvo zopet pomirilo in vdalo sladkemu spanju, ko je trikratni strel z Miklavževoga hriba okrog 3. zjutraj naznanil, da je izbruhnil v mestu požar. Gost dnm se je valil s Kralja Petra česte in kmalu se je raznesla vest, da gori zopet pri veletrgovni Ravnikarju, kojemu je šele pred štirimi tedni pogorelo poslopje do parterja, kjer ima svojo detaljno trgovino.

To pot je začelo plantiti iz skladišča, radi česar je bila nevarnost za okolico tem večja, ker je bilo tu shranjeno mnogo netiva. Na mesto požara je prišel takoj policijski svetnik dr. Senekovič ter uvedel prve varnostne odredbe. Kmalu nato je prispela tudi požarna brigada, kateri se je posrečilo tekom kratkega časa preprečiti vsako daljno nevarnost za sosedna poslopja. Veletrgovec Ravnikar ima radi ponovnega požara veliko škodo, ki ni krita z nobeno zavarovalnico, ker poslopja po prvem požaru še ni dal nanovo zavarovati. Kako je ogenj nastal, še ni popolnoma dognano, najbrž pa tako, da se je živo apno, ki je bilo pripravljeno za novo stavbo na dvorišču pri skladišču, radi silne plohe vžgalo. Huda vročina je najbrž povzročila eksplozijo kake ognju nevarne snovi, od katere se je vžgal lesen materialni skladišča. Policijska oblast je radi ponovnega, za mesto Celje nevarnega požara odredila, da si bo nabavila trobento, s katero se bo dalo po mestu znamenje in slučajno požara. Sedaj se pa izvrši nadaljni pregled vseh trgovskih lokalo, da se razni eksplozivni material odstrani iz mestnega okolja, oziroma proti požaru priprerno zavaruje.

Jubilej gasilstva v Radovljici.

Dne 8. julija t. l. slavi prostovoljno gasilno društvo v Radovljici 40letnico obstoja.

Dom, sladki dom.

8. maja leta 1823 so prvič javno peli krasno pesem John Howard Payne-a "Dom, sladki dom". Pred par dnevi so po vseh Združenih državah praznovali stoletnico tega dogodka. Payne je ovekoval v tej pesmi stvar Payne Homestead, ki še vedno stoji v East Hampton, Long Island, N. Y. Tam je živel kot deček. Pesem je postala slavna preko noči, in izza onega časa odmeva v sreč angleško-govorečega sveta kot pesem, ki bolj kot vsaka druga izraza razpoloženje "doma" ter pripoveduje, da ga ni prostora na svetu kot je dom. "In v tem domu, kot je omenil Mr. G. Cieslenski, 466 Campbell Ave., Detroit, Mich., v zadnji "tekmi za geslo" je Trinerjevo Grenko Vno zaklad, ker je najbolj zanesljivo zdravilo zoper želodčne nered za vse člane družine. Odpravi slab tek, zaprtje, glavobol, izpuščaj, nervozno razburjenje ter občutek splošne potrtosti. Vaš lekarnar ali prodajalec zdravil ga ima v zalogi. Poskusajte tudi Trinerjev Limiment za izmučene živce in noge. Trinerjev Mirilec Kašlja, Trinerjevo ročno raztopilno za hrupavo kožo, Trinerjev Tekoči Šampo in druge Trinerjeve izdelke.

Bila je prava razvalina.

Sedaj lahko opravlja sam svoje delo. Govorec o svojem stanju v tem kritičnem času pravi Mrs. Etta Burton, Winn-dy, W. Va.: "Pred približno dvema leti sem imela hud napad influence. Pustila me je skoro popolno razvalino. Bila sem tako slaba in nervozna, da nisem mogla narediti skoro prav ničesar; vanka najmanjša stvar me je tako razburila, da sem se vsa tresla in da sem se morala vnesti. Zgledalo je, kakor da nimam prav nobene moči. Naročila sem si nekaj Nuga-Tone in reči miram, da mi je naredil veliko dobrega. Opravljam soper vse delo za celo družino štirih oseb. Po mojem mnenju je to imenitno zdravilo, ki gotovo ozdravi vsko slabo in nervozno osebo. Spilica se vredi Nuga-Tone." Poskusi sam in se prepričaj. Zdravilo sadostojat en cel mesec stane samo \$1.00. Nuga-Tone in na prodaj pri vseh dobrih lekarnarjih kot popolno garancijo, da bo dete zadovoljno ali pa se vam denar povrne (glej garancijo na vsaki steklenici): National Laboratories, 1946 E. Wabash Ave., Chicago, Ill. Vsi polje zdravilo naravnost po pošti, poštnina v naprej plačana, kakor hitro prejme \$1.00. —Advt.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl kot žrtev tuberkuloze (sušice) Franc Nesman, privatni uradnik. Smrt ga je pobrala v najlepši dobi 28 let.

Bila je prava razvalina.

Sedaj lahko opravlja sam svoje delo. Govorec o svojem stanju v tem kritičnem času pravi Mrs. Etta Burton, Winn-dy, W. Va.: "Pred približno dvema leti sem imela hud napad influence. Pustila me je skoro popolno razvalino. Bila sem tako slaba in nervozna, da nisem mogla narediti skoro prav ničesar; vanka najmanjša stvar me je tako razburila, da sem se vsa tresla in da sem se morala vnesti. Zgledalo je, kakor da nimam prav nobene moči. Naročila sem si nekaj Nuga-Tone in reči miram, da mi je naredil veliko dobrega. Opravljam soper vse delo za celo družino štirih oseb. Po mojem mnenju je to imenitno zdravilo, ki gotovo ozdravi vsko slabo in nervozno osebo. Spilica se vredi Nuga-Tone." Poskusi sam in se prepričaj. Zdravilo sadostojat en cel mesec stane samo \$1.00. Nuga-Tone in na prodaj pri vseh dobrih lekarnarjih kot popolno garancijo, da bo dete zadovoljno ali pa se vam denar povrne (glej garancijo na vsaki steklenici): National Laboratories, 1946 E. Wabash Ave., Chicago, Ill. Vsi polje zdravilo naravnost po pošti, poštnina v naprej plačana, kakor hitro prejme \$1.00. —Advt.

Peter Zgaga

Ford ni prebogati, da bi bil predsednik Združenih držav. Samo presmart je, malo preveč premišljen in preveč vztrajen. In zato ne bo predsednik Združenih držav.

Poljski general Pilsudski se je dvojeboval s svojim nasprotnikom.

Oba sta bila pa preveč pijana, da bi drug drugega zadela.

Poljaki se res prej ne bodo iztreznili, dokler jim Rusi ne bodo preprečili dobavljanja omamljiva sredstva iz Pariza.

Časi se izpreminjajo. Prej smo čakali poročil iz Washingtona o svetovni politiki.

Sedaj čakamo poročil iz Californije o vinski letini.

Ženske hodijo sedaj poleti goriloro. Roka zametna in bela — samo koza ji kazi.

Pa se je pojavil učen zdravnik v Hackensacku, N. J., ki ne cepi koz v roko.

Kam jih cepi, je njegova skrivnost. Nihče ne ve.

Zadnjič je zapovedala zdravstvena oblast petim 20-letnim dekletom, da si morajo dati cepiti kozo.

Brez obojavljanja so se odpravile k zdravniku v Hackensack.

Radovedneži so jih vpraševali, kam si gredo cepiti kozo.

Pomenljivo so se zasmejale, hudomušno namešiknile ter rekle, da v — Hackensack.

Čim brezpomembnejša je Zakrajškova Edinost, temveč edinosti je med ameriški Slovenci.

Le oni je velik, ki ima navade velikosti, ki izvrši, česar ne more deset tisoč drugih izvršiti ter gre naprej kot Samson ter ne pove ničesar niti očetu, niti materi.

Umor.

Kdor se kesa zmore iz pravega razloga, je skoro nedolžen.

Pri izgubi kakega predmeta ne odgovarja naša žalost resničnosti dotičnega predmeta, pač pa vrednosti, katero mu pripisuje naša domišljija.

Ne čitaj, da bi nasprotoval ali pobijal, tudi pa da bi vrjel ter vzela za gotovo, ali da bi govoril in razpravljaj o tem, temveč da tehtaš in razmišljaš.

Lahkoživček mi je pripovedoval:

Lepo je bilo v starih časih. Tudi tedaj je bil pijanec nekaj grdega na svetu. Malo kredita je imel ta ali oni, o katerem so govorili ljudje: Pije. Naleze se ga. Temu se je pa dalo odpomoči. Lekarne so imele vsakovrstna zdravila in lekarnar ni gledal na par pruf. Sedaj je pa tudi tega konec. Zdravilo, ki ti je pred prohibicijo zadalo kük v glavo, ti ga zadaja sedaj v nasprotno plat.

Ali si že opazil, prijatelj, da ženska nikdar ne reče: O, o tem se pa ne izplača govoriti.

Neki časnikarski poročevalec je vprašal na ulici tri ljudi, če je svet slabši ali boljši.

Dva sta odgovorila, da je boljši, eden pa, da je slabši.

Če bi mene vprašal, in tebe, dragi prijatelj, bi imeli tisti, ki pravijo, da je še svet slabši, večino.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA**NA KRVAVIH POLJANAH**

Special Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

Cena s poštnino

\$1.50

Cena s poštnino

\$1.50

Cena s poštnino

\$1.50

Jugoslavanska**Katni. Jedinota**

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 135 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVER, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENDA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdrževalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARČ, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priitobe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnični sprilicevali naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jedinota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zlasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Izpred mariborske porote.**Pod oknom.**

Štefan Kreslin, čevljarski vaje-nec v Prečetinih, je prišel dne 25. novembra pod okno svojega dekleta Ane Kolarjeve, Imel pa je dva tekmeča, ki sta mu hotela zagreniti sladke urine. Bila sta to Frane Ivanšič in Frane Stumpf, ki sta že pričakovala Kreslina pod oknom Kolarjeve. Ivanšič je imel s seboj bič, da malo prestraši zaljubljenega Kreslina in njegovo punco. Toda Kreslin je napravil hitro obračun. Potegnil je iz dotlenice čevljarski nož in smil Ivanšiča s tako silo v levo roko, da je nastopila ohromelost. Potrotniki so vprašanje, da je nomenoma umoril in vprašanje, da je prekoraj silobran, zanikali, nakar ga je sodni dvor oprostil.

Umor.

Meseca februarja sta prišla hlapec Alojzij Repnik iz Zg. Kungote in njegova mati Terezija kot delavca v službo k posestniku Fr. Vudlerju v Polički vasi, kjer pa sta kmalu začela strahovati vse domače. Repnik se je tudi zaljubil v Vudlerjevo sestro, ki ga pa ni marala. Zato je bil jezen na gospodarja in je ponovno zagrozil, lišcu. Tega se pač ni nadejal.

Nagla smrt.

V Skoplju se je vršila dirka, katero je posetil tudi Simo Vičentijević, ravnatelj Izvozne banke. Pri dirki je prišlo do ostrega prepira zaradi razsodišča. Prepira se je udeležil tudi Vičentijević, ki se je pri tem tako razburil, da ga je zadela kap. Umrl je nadirka-lišcu. Tega se pač ni nadejal.

Sedaj je čas za nove vloge.

Početkom 1. julija prične se nova doba za obrestovanje vlog. Pri tej priliki hočemo vse vloge, katere prejmemo do 10. JULIJA, obrestovati že s

1. julijem

na

"special interest account".

Vporabite to priliko in vložite Vaše prihranke pri nas, kjer so varni in Vam nosijo —

4% na leto.**Frank Sakser State Bank**

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtgjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

